

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Barbary Pořízkové a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobce: **R. B.**, zast. Mgr. Ladislavem Bártou, advokátem se sídlem Purkyňova 787/6, Ostrava, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 2. 2020, č. j. OAM-47/ZA-ZA12-ZA20-2020, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 29. 6. 2020, č. j. 19 Az 15/2020 - 32,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovenému zástupci Mgr. Ladislavu Bártovi, advokátovi se sídlem Purkyňova 787/6, Ostrava, **se přiznává** odměna za zastupování žalobce v řízení o kasační stížnosti ve výši **3 400 Kč**, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] V záhlaví označeným rozhodnutím žalovaný zamítl žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany podle § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), jako zjevně nedůvodnou.

[2] Žalobu proti napadenému rozhodnutí Krajský soud v Ostravě shora uvedeným rozsudkem zamítl. Krajský soud souhlasil se žalovaným v tom, že Gruzii lze považovat za bezpečnou zemi původu ve smyslu zákona o azylu a že žalobce neprokázal, že v jeho případě tato domněnka neplatí. Žalobce v průběhu správního řízení uvedl, že ve vlasti byl opakovaně kontrolován policií z důvodu, že měl konflikt se synem jednoho policisty. Policií mu mělo být sděleno, že pokud se nebude chovat lépe, mají prostředky, jak ho dostat do vězení. Krajský soud v tomto ohledu souhlasil se žalovaným, že žalobce neučinil žádné kroky k vyřešení těchto potíží v zemi původu, a to i přes to, že země původu

žalobce je schopna prostředky k ochraně jeho práv poskytnout. Žalobce dále neprokázal, že v jeho konkrétním případě nelze považovat Gruzii za bezpečnou zemi původu a neobjasnil, proč mu nemohla poskytnout ochranu před údajnou hrozbou ze strany třetích osob. Krajský soud pak konstatoval, že žalobou napadené rozhodnutí není nepřezkoumatelné, správní orgán se zabýval všemi žalobcem tvrzenými skutečnostmi a pečlivě objasnil otázku důkazního břemene.

II. Argumenty kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal kasační stížnost z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[4] Stěžovatel spatřoval přijatelnost kasační stížnosti v tom, že krajský soud nesprávně a nedostatečně posoudil otázku toho, zda je Gruzie bezpečnou zemí a dokáže stěžovateli poskytnout účinnou ochranu.

[5] Podle stěžovatele krajský soud neuvedl, z jakého důvodu se domnívá, že konkrétní tvrzení stěžovatele zpochybňující bezpečnostní situaci v Gruzii nejsou podložena. Krajský soud porušil zásadu individualizace správního řízení, neboť nezjistil skutkový stav věci způsobem, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a neobstaral dostatek podkladů a informací o skutečnostech tvrzených stěžovatelem. Krajský soud nezjišťoval, jakým způsobem je zabezpečena ochrana stěžovatele v Gruzii ve vztahu k hrozbám, které uváděl; ze stěžovatelem uváděných zdrojů totiž plynulo, že v zemi původu existují problémy v rámci bezpečnostních složek a nezávislosti soudnictví. Krajský soud se nevěnoval dostatečně ani namítaným informacím plynoucím ze zprávy Ministerstva zahraničních věcí USA o stavu lidských práv v Gruzii za rok 2017 ze dne 20. 4. 2018, podle které v určitých politicky citlivých případech vyšetřovaných prokuraturou zůstává beztrestnost problémem a byly taktéž vysloveny obavy z beztrestnosti vládních úředníků (obdobně také zprávy Amnesty International o stavu lidských práv v Gruzii za rok 2017 ze dne 22. 2. 2018). Ze zprávy Human Rights Watch o lidských právech v Gruzii za rok 2017 ze dne 18. 1. 2018 pak plyne, že Gruzie nemá účinný a nezávislý mechanismus pro vyšetřování zneužívání pravomoci ze strany orgánů činných v trestním řízení. Žalovaný tak měl zkoumat stav policie v Gruzii, její funkčnost, míru korupce a míru užití nezákonných postupů a praktik, které se vymykají praktikám běžným ve vyspělých demokratických státech. Krajský soud taktéž nepodnikl žádné kroky ke zjištění možnosti dostupnosti ochrany, kterou by mohl stěžovatel v zemi původu vyhledat.

[6] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že napadené správní rozhodnutí je ve vztahu k důvodům žádosti o mezinárodní ochranu odůvodněno v dostatečném rozsahu. Správní rozhodnutí je dostatečně individualizováno a je přezkoumatelné, zákonné, věcně správné a netrpí vadami vytýkanými stěžovatelem. Vzhledem k tomu, že stěžovatel neprokázal, že by v jeho konkrétním případě nebylo možné považovat Gruzii za bezpečnou zemi původu, žalovaný zamítl žádost jako zjevně nedůvodnou, přičemž odkázal na shromážděný spisový materiál, obsah odůvodnění napadeného rozhodnutí a na vyjádření k žalobě. Krajský soud postupoval podle žalovaného zákonným způsobem a ve shodě s ustálenou judikaturou Nejvyššího správního soudu.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[7] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, směřuje proti rozhodnutí, proti kterému je podání kasační stížnosti přípustné, a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 102 s. ř. s.).

[8] Vzhledem k tomu, že projednávaná věc je věcí mezinárodní ochrany, v souladu s § 104a s. ř. s. se dále zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, odmítl by ji jako nepřijatelnou. Pro vymezení institutu nepřijatelnosti a jeho dopadů do soudního řízení správního odkazuje na své usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS, v němž neurčitý právní pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“ vyložil.

[9] Nejvyšší správní soud přesah vlastních zájmů stěžovatele neshledal. Kasační stížnost je nepřijatelná.

[10] Podle § 104a odst. 3 s. ř. s. nemusí být usnesení o nepřijatelnosti odůvodněno. Přesto soud dále stručně uvede, proč věc stěžovatele nesplňuje podmínky přijatelnosti, resp. ani v dalším nepřesahuje jeho zájmy natolik, aby se jí soud podrobně věcně zabýval.

[11] Nejvyšší správní soud shodně s krajským soudem poukazuje na to, že charakteristickým znakem řízení o mezinárodní ochraně v případě bezpečných zemí původu oproti jiným obdobným azylovým řízením je zdůraznění důkazního břemene ve vztahu k žadatelům. Jelikož se dodržování mezinárodních závazků a neporušování práv vlastních občanů u bezpečných zemí presumuje, leží hlavní odpovědnost za prokázání opaku právě na žadatelích. K obdobnému závěru dospěl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008 - 70, č. 1749/2009 Sb. NSS, v němž uvedl: „*Institut bezpečné země původu zakotvený v § 2 odst. 1 písm. a) zákona o azylu [pozn. soudu – dnes písm. k)] a v čl. 29 a 30 procedurální směrnice totiž stanoví presumpci nedůvodnosti žádostí osob přicházejících z dané země – srov. § 16 odst. 1 písm. d) zákona o azylu (...)] [pozn. soudu – dnes § 16 odst. 2]. Jinými slovy, žadatel o mezinárodní ochranu přicházející z bezpečné země původu musí prokázat, že v jeho konkrétním případě tento stát za bezpečnou zemi původu považovat nelze, což v důsledku znamená, že musí prokázat, že mu hrozí větší riziko pronásledování nebo vážné újmy než ostatním osobám v obdobném postavení. Jak bylo uvedeno výše, obdobné podmínky nejsou u standardních žádostí o mezinárodní ochranu (minimálně, pokud jde o zkoumání podmínek pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu) vyžadovány, a tudíž označení určité země za bezpečnou zemi původu v podstatě zvyšuje důkazní břemeno na straně žadatelů o mezinárodní ochranu.“*

[12] Jinými slovy, pokud se udělení mezinárodní ochrany domáhá žadatel ze země patřící mezi tzv. bezpečné země původu, je jeho úkolem přesvědčit žalovaného, že jeho žádost nelze zamítnout podle § 16 odst. 2 zákona o azylu, ale že jeho mimořádný příběh odůvodňuje věcné posouzení žádosti ve smyslu § 12 až § 14b zákona o azylu.

[13] Ze správního spisu vyplynulo, že stěžovatel sice měl mít ve vlasti problém s jedním mužem ve vysokém postavení, který pracuje jako policista a vyhrožoval mu, že mu podstrčí drogy a půjde do vězení, avšak stěžovatel vzniklou situaci nijak neřešil, neboť by to podle něj nemělo význam. Stěžovatel pak uvedl, že koncem listopadu roku 2018 odcestoval na tři měsíce do Kyjeva, přičemž při vycestování z vlasti neměl žádné potíže. Žalovaný po zhodnocení obsahu správního spisu konstatoval, že stěžovatel se nepokusil situaci v zemi původu jakkoliv řešit a rezignoval tedy na pomoc příslušných orgánů a na nikoho se se žádostí neobrátil. Ze zprávy o zemi původu stěžovatele přitom vyplynulo, že Gruzie je bezpečnou zemí, která je schopna svým občanům ochranu ze strany státu zajistit. Stěžovatel pro shora uvedené neuvedl takové důvody, které by zpochybnil, že v jeho případě lze pochybovat o Gruzii jakožto bezpečné zemi původu a které by mohly žalovaného vést k meritornímu posouzení žádosti stěžovatele z hlediska forem mezinárodní ochrany podle § 12 až § 14b zákona o azylu. Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že označení Gruzie za bezpečnou zemi původu zvýšilo důkazní břemeno a břemeno tvrzení na straně stěžovatele; obsah stěžovatelem sdělovaných informací však žalovaného nepřesvědčil, že by pro něj Gruzie nepředstavovala bezpečnou zemi původu.

[14] Nejvyšší správní soud dospěl ke stejnému závěru jako žalovaný i krajský soud, tedy že stěžovatel neuvedl natolik ucelená, přesvědčivá a relevantní fakta, aby z nich bylo možno usuzovat na hrozbu pronásledování v zemi původu a tedy nepovažovat Gruzii ve vztahu k jeho osobě za bezpečnou zemi původu. Žalovaný i krajský soud se věcně, srozumitelně a přezkoumatelně vypořádali se stěžovatelovými tvrzeními. Jejich závěru o tom, že žádost stěžovatele bylo namístež zamítnout jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 2 zákona o azylu, přisvědčil i Nejvyšší správní soud. Žalovaný nepostupoval v rozporu s požadavky kladenými na správní orgán rozhodující o zamítnutí žádosti o mezinárodní ochranu podle § 16 odst. 2 zákona o azylu. Stěžovatelem citované zprávy, které měly svědčit o špatné bezpečnostní situaci v zemi původu stěžovatele, se vztahovaly k roku 2017; žalovaný i krajský soud ani v tomto ohledu nepochybili, pokud vycházeli z Hodnocení Gruzie jako bezpečné země původu z dubna roku 2019, tedy z aktuálních podkladů, které byly pro věc relevantní. Na tuto skutečnost zcela správně krajský soud poukázal v bodě 12. napadeného rozsudku, přičemž srozumitelným a přezkoumatelným způsobem odůvodnil, proč ve shodě se žalovaným nepovažoval námitky stěžovatele za důvodné. Ani zde neshledal Nejvyšší správní soud jakékoli pochybení žalovaného nebo krajského soudu.

IV. Závěr a náklady řízení

[15] Nejvyšší správní soud neshledal důvod pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání a konstatuje, že svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, proto ji podle § 104a s. ř. s. shledal nepřijatelnou a odmítl ji.

[16] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3, větu první, s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., dle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.

[17] Stěžovateli byl usnesením Krajského soudu v Ostravě ze dne 24. 3. 2020, č. j. 19 Az 15/2020 - 13, ustanoven zástupcem Mgr. Ladislav Bárta, advokát se sídlem

pokračování

Purkyňova 787/6, Ostrava; ten zastupuje stěžovatele i v řízení o kasační stížnosti (§ 35 odst. 10, věta poslední, s. ř. s.). Hotové výdaje a odměnu za zastupování ustanoveného zástupce v takovém případě platí stát (§ 35 odst. 10, část věty první za středníkem, s. ř. s.). Ustanovenému zástupci byla přiznána odměna za jeden úkon právní služby spočívající v sepsu a podání doplnění kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)], za něž mu náleží odměna ve výši 3 100 Kč [§ 7 bod 5. aplikovaný na základě § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu] a 300 Kč jako paušální náhrada hotových výdajů (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu), celkem tedy 3 400 Kč. Tato částka je konečná, neboť ustanovený zástupce není plátcem daně z přidané hodnoty.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. září 2020

JUDr. Radan Malík
předseda senátu